

Klimaatverbond
Nederland

Jaarverslag 2019

Klimaatverbond

Nederland

Jaarverslag 2019

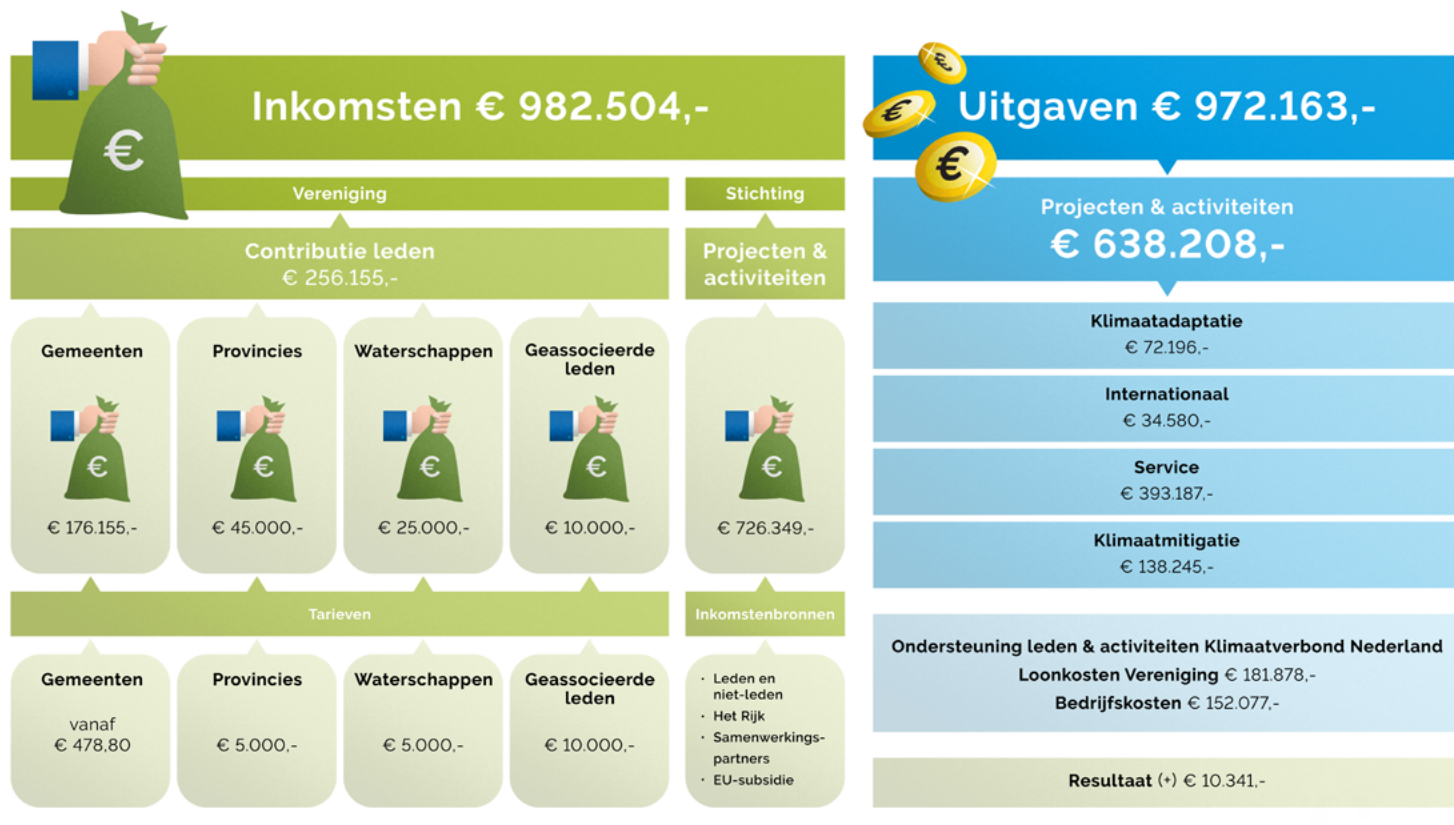
Het jaar 2019 was voor Klimaatverbond Nederland een jaar van herijking van haar inhoudelijk programma. Projecten als de Energy Battle, Lokale Energie Etalage, Nederlandse Klimaatcoalitie en de Green Deal Scholen hebben we in 2019 afgesloten of overgedragen aan andere organisaties. Dat heeft ruimte gegeven om ons meer te concentreren op nieuwe thema's als de toenemende koeltevraag door klimaatverandering en het verkennen van de toepassing van instrumenten als (interne) CO₂-beprijzing.

We publiceerden de resultaten van een enquête over de koeltebehoefte die werd gehouden onder decentrale overheden. De uitkomsten van dit onderzoek, gekoppeld aan de tropische dagen en hittegolven in de zomer van 2019, trokken de aandacht van verschillende (landelijke) media. Klimaatverbond Nederland agendeerde de stijgende koelte- en energievraag en dit werd opgepikt door onder andere het NRC, de NOS en de Telegraaf. Dit zorgde voor veel aandacht en discussies over de hitte en verkoelingssystemen zowel op het beleidsmatige als op het technische vlak.

Verder kaartten wij in 2019 aan dat de groep thuiswonende 75-plussers kwetsbaar is voor de gevolgen van de extreme temperaturen, vooral in het stedelijk gebied. Tijd om het probleem van hittestress serieus op te pakken. Wij riepen daarom gemeenten op om lokale hitteplannen mee te nemen bij de ontwikkeling van lokale klimaatadaptatie-strategieën. Dit werd opgepikt in de media door onder andere Radio 1 waar wij te gast waren.

Vereniging Klimaatverbond Nederland had in 2019 in totaal 175 leden: 160 gemeenten, 9 provincies, 5 waterschappen en 1 geassocieerd lid. Er kwam een nieuw lid bij. Met onze vereniging zijn wij als lid aangesloten bij de internationale netwerken van Climate Alliance en Energy Cities. In 2019 is er binnen de organisatie gewerkt aan de verhouding overhead en inhoudelijk werk, zodat deze organisatie-aspecten beter met elkaar in balans komen. Ons werk doen we met een goed ingewerkt team bestaande uit twaalf medewerkers in (parttime) dienstverband en tien projectleiders in de flexibele schil. We werken in het hele land, met het kantoor in Arnhem als prettige uitvalsbasis.

Jaarrekening 2019 Klimaatverbond Nederland

Overzicht activiteiten 2019

Ledendag

Kennismaken, delen en verbinden. Dat was het motto van de Klimaatverbond Inspiratiedag met de werktitel 'Partnerschappen voor Duurzaamheid'. Ruim 110 deelnemers uit verschillende sectoren voor duurzaamheid uit heel Nederland namen deel aan deze informatieve en interactieve werkconferentie in Arnhem.

Klimaatadaptatie - Hitte- en eenzaamheidskaart

Een nieuwe kaart maakt in één oogopslag duidelijk in welke stadswijken eenzame ouderen risico lopen bij hitte. De kaart is een combinatie van hittekaarten uit de Klimateffectatlas en eenzaamheidskaarten van het RIVM. Veertig grote gemeenten in Nederland, de G40, hebben nu allemaal een eigen hitte- en eenzaamheidskaart.

Contact met leden tijdens VNG Jaarcongres

Klimaatverbond Nederland was aanwezig met een stand tijdens het VNG Jaarcongres in Barneveld. Hier werd ook de monitor 'Lokaal Klimaatbeleid: Geen woorden maar daden' overhandigd aan Asje van Dijk, voorzitter van het Gelders Energieakkoord. Uit de rapportage blijkt dat Gelderse gemeenten uitblinken in maatregelen op het gebied van participatie. Op het gebied van betaalbaarheid van de energietransitie moeten gemeenten nog stappen zetten.

Inclusieve participatie in energietransitie

In 2019 zijn we gestart met dit nieuwe programma. Collega Maisam Haydary presenteerde in december de eerste resultaten van het onderzoek naar inclusieve participatie in de energietransitie. Wij verrichtten dit onderzoek onder onze leden. Binnen dit programma zijn we een samenwerking gestart met Bureau Wijland en het Verwey-Jonker Instituut.

Warmetruierendag

In 2019 deden ruim 215.000 mensen thuis, van gemeenten, bedrijven, scholen en van winkels mee met de grootste energiebesparingsactie van Nederland: Warmetruierendag 2019. Behalve het dragen van een extra warme trui waren er ook tientallen lokale acties opgezet om Warmetruierendag op een ludieke manier onder de aandacht te brengen. Met een deel van het team hebben we een aantal van die acties bezocht.

Handreiking Lokaal Hitteplan

Handreiking Lokale Hitteplannen

In 2019 verscheen de Handreiking Lokaal Hitteplan. De Handreiking Lokaal Hitteplan is mede door Klimaatverbond Nederland ontwikkeld in opdracht van de NAS en richt zich op het thema gezondheid. De Handreiking Lokaal Hitteplan helpt lokale partijen bij het opstellen van een hitteplan. Zo'n plan kan de lokale aanpak van klimaatadaptatie en eenzaamheid ondersteunen.

Kinderklimaattop

Circa 200 kinderen van verschillende basisscholen uit heel Nederland kwamen in het Museon in Den Haag in actie voor het klimaat tijdens de Kinderklimaattop. Met de Duurzame Ontwikkelingsdoelen in hun hand hebben zij tijdens deze top actieplannen gemaakt voor hun eigen school, waarmee de school ook zelf stappen kan zetten tegen klimaatverandering. Het best uitvoerbare plan won de Philip de Roo-prijs. De Top werd dit jaar georganiseerd in samenwerking met gemeente Den Haag, Missing Chapter Foundation en het Museon.

Gelders Energieakkoord

Klimaatverbond Nederland faciliteert en ondersteunt verschillende programma's binnen het Gelders Energieakkoord (GEA), waaronder Wijk van de Toekomst (Programma Gebouwde Omgeving), de stuurgroep en de monitor Lokaal Klimaatbeleid. In 2019 hebben we actief deelgenomen aan de evaluatie en het opzetten van de nieuwe structuur van GEA. Verder leverden we uitvoerende ondersteuning bij de communicatie en financiën.

CO₂-Prestatieladder

Met de roadshows van de CO₂-Prestatieladder van SKAO vertelden overheden over hun ervaringen met de CO₂-Prestatieladder als CO₂-managementsysteem en aanbestedingsinstrument voor maatschappelijk verantwoord inkopen (MVI). Klimaatverbond Nederland heeft meegeholpen met de organisatie en uitvoering van de roadshows. Wij werkten hierin samen met de koepels UvW, VNG, IPO, het ministerie van IenW en PIANOo. Ook is Klimaatverbond gestart met een traject gestart voor onze eigen certificering op de CO₂-Prestatieladder. We gaan voor niveau 3.

Groene Voetstappen

In deze actieweek georganiseerd door Klimaatverbond geeft de jeugd het goede voorbeeld door een week lang lopend en fietsend naar school te gaan. In de klas besteden leerkrachten extra aandacht aan onderwerpen als klimaatverandering, duurzame mobiliteit, energie en verkeersveiligheid met behulp van lesmateriaal van Groene Voetstappen. In 2019 hebben we de actie door omstandigheden niet heel actief uitgezet, en toch hebben ruim 8.500 kinderen meegedaan. Samen waren zij goed voor 35.319 Groene Voetstappen.

Interne CO₂-beprijzing

In opdracht van het ministerie van IenW (klimaatenvelophe) werken wij samen met onder andere gemeenten, waterschappen en provincies aan interne CO₂-beprijzing. Door een CO₂-prijs onderdeel te maken van aanbestedingen, kosten-batenanalyses en de dagelijkse bedrijfsvoering, stimuleren overheden de beweging naar een CO₂-neutrale samenleving. Naar aanleiding van onderzoek en pilots is een conceptversie van een essay uitgebracht met de titel 'Van Parijs naar een CO₂-prijs - Rekenen met de toekomst'.

Koeltevraag in de energietransitie

In de plannen van overheden voor de energietransitie ligt de focus grotendeels op warmte en warmtenetten. Hierin wordt geen rekening gehouden met de groeiende koeltevraag en het mogelijk daarmee samenhangende stijgende energiegebruik. Klimaatverbond Nederland agendeerde (na onderzoek onder de leden) deze zomer het vraagstuk van de toenemende koeltevraag en pleit voor samenhang in de aanpak van de warmte- en koeltevraag.

Duurzame Ontwikkelingsdoelen (SDG's)

Klimaatverbond Nederland onderstreept het belang van de 17 Duurzame Ontwikkelingsdoelen als integraal beleidskader. Onze focus ligt voornamelijk op de "groene ontwikkelingsdoelen". In 2019 hebben we (in Europees samenwerkingsverband met Climate Alliance) gewerkt aan het project Change the Power - (Em)Power to change waarmee we jongeren bewust willen maken van de (groene) ontwikkelingsdoelen met educatiemateriaal.

Nationaal Congres Klimaatadaptatie

Zo'n 400 bezoekers bezochten op 13 juni het nationale Klimaatadaptatiecongres in Delft. Een initiatief van de Nationale Klimaatadaptatiestrategie (NAS). Madeleen Helmer was net als in 2018 namens Klimaatverbond Nederland als projectleider betrokken bij de (inhoudelijke) organisatie van dit congres.

